

Anyanyelvi és matematikai kompetenciákat felmérő teszt
(mintapéldány)

Mindegyik tételecsoport megoldása kötelező.

A tételek megoldására 90 perc áll rendelkezésre. Ezek pontszáma összesen 90. 10 pont jár hivatalból a megjelenésért.

A. Helyesírási feladatok (összesen 20 pont)

1. Pótold a hiányzó vesszőket Örkény István írásában!

5p

HÍREK ÉS ÁLHÍREK

Szenvedélyes hírlapolvasó vagyok. Reggelente örömmel veszem kézbe a friss újságot és átolvasom elejétől végig. Minek szól ez az érdeklődés? Mindannak ami tegnap óta történt az öt világrész eseményeinek. Minthogy ezt a kívánságot százmilliók osztják kialakult egy mindent behálózó hírszolgálati szervezet. Kábelek riporterek képtávírók tetszárak szerkesztőségek nyomdák ontják az érdekesnél érdekesebb híreket. Mindez óriási összegeket emészt föl. A minap rájöttem hogy erre semmi szükség. Hogyan született meg bennem ez a felismerés? Egy hónapot töltöttem külföldön. Hamarosan hiányozni kezdett a reggeli újságolvasás. A második hét végén kezembe akadt egy régi pesti újság melybe a villanyplatnit csomagoltuk. Kicsomagoltam elolvastam. Olvasás közben azon kaptam magam hogy a régi hírek ugyanolyan érdekesek mint a frissek. Ez a tapasztalat elgondolkoztatott. Ha a régi híryanag semmivel sem unalmasabb mint az új akkor talán az sem fontos hogy amit elolvasok megtörtént-e vagy sem. Lehetséges hogy kíváncsiságom beéri álhírekkel is.

2. Karikázd be a helyesnek tartott alakváltozat betűjelét! 5 p

1. Egy sót kérek a levesembe!
a) csípet b) csipet
2. A terembe minden pillanatban egy kíváncsi szülő.
a) be-be nézett b) be-benézett
- 3 . Olyan értelmetlennek látszik, az egész ... szélmalomharcnak tűnik.
a) don quijote-i b) Don Quijote-i
- 4 Ezek a ... gépek akár a 200 km/órás tempót is károsodás nélkül bírják.
a) nagy sebességű b) nagysebességű
5. Hadd nagyra, mint az apja! ..
a) nőjön b) nőjjön

3. Írd le kijavítva a szöveget!

10p

A lakodalmi menet némejj helységben igen ünnepélyes. Tavaj Mihályfalván láttam ilyent. A mosolygó menyasszony csipkés szegéjű fátyla pehejként lebegett a hímzett sejemruha felett. Tekintéjes, komoly arcú vőfőj vezette karonfogva. A szilaj legények elég duhaj kedvükben voltak, nagyokat kurlyantgattak, miközben szomjukat muskotájos borral csillapították. A zsivalygó gyermekek egyfojtában kacalyra fakadtak. A terebéjes fák alatt báméskodók vidám csevellyel kísérték a lakodalmasokat, őket is boroskejhekkel kínálgtták a palykos legények. A menetet derüs kedéjjü, dévaj muzsikusbanda zárta.

B. Szövegértési feladat (összesen 30 pont)

Olvasd el figyelmesen a szöveget!

Mértékkel fogyasztva értékes tápanyag lehet a csokoládé

A www.edestenyek.hu felmérése alapján a magyarok meglehetősen édesszájúnak számítanak: a vásárlók 77 százaléka elsősorban az íze miatt veszi a csokoládét, nem pedig annak kedvező élettani hatásaiért - pedig a kakaópor nemcsak ásványi anyagokban, de antioxidánsokban is gazdag. A megrögzött csoki vásárlók az esetek több mint egyharmadában hetente többször is "elcsábulnak"; a magyarok kedvence a mogyorós csokoládé, az esetek 44 százalékában ezt választják - derült ki a Magyar Édességgyártók Szövetségének pénteki sajtótájékoztatóján.

Az eredeti csokoládé a kakaóporon, kakaómasszán és kakaóvajon kívül legfeljebb csak cukrot tartalmaz. Minél több bennük a kakaó anyag, és minél kevesebb a cukor, annál egészségesebbek. Az étcsokoládé kakaótartalma legalább 43 százalékos, a keserűcsokoládéknál ez körülbelül 85-90 százalék.

Az étcsokoládé készítésében először a francia és a belga 'chocolatieri-ek' jeleskedtek, akik nagy figyelmet fordítottak arra, hogy honnan szerzik be a kakaóbabot. A trinitario-i bab íze aromás, a venezuelai kissé narancsos, a ceyloni kellemes üde illatú, az ecuadori pedig kissé kávé ízű, és persze a pörkölési eljárás is sokat számít - mondják a szakértők.

A táplálkozástudományi szakemberek szerint akkor, ha mértékkel fogyasztják, a csokoládé nem árt a szervezetnek. Sőt, könnyen és gyorsan felszívódó, értékes tápanyagokat tartalmaz. A csokoládék dúsítására használt olajos magvak gazdagok B1, B2, B6 vitaminokban, és az ásványianyag- tartalmuk (magnézium, kalcium, réz) is jelentős. A csokoládében lévő koffein élénkítő hatását már a XVI. században felfedezték, theobromin tartalma pedig a kedélyállapotot javítja. Bár rendkívül magas az energiatartalma (100 grammban 2500 kalória is lehet), a csokoládé csökkenti a vérnyomást, amellyel több, mint 20 százalékkal csökken a szívinfarktus és a szélütés kockázata.

1. Ki készítette a felmérést a magyarok csokoládéfogyasztásáról? 5p

.....

2. Milyen okból vesz a vásárlók 77%-a csokoládét? Karikázd be a helyes válasz betűjelét! 5p

- a) Mert sok benne a vitamin
- b) Mert finom az íze
- c) mert antioxidánsokban gazdag
- d) Mert ásványi anyagok is vannak benne.

3. Milyen jótékony hatásai lehetnek a csokoládénak? Karikázd be a helyes válasz betűjelét! 5p

- a) Megelőzi a szívinfarktust és a szélütést.
- b) csökkenti a szívinfarktus és a szélütés kockázatát 20%-kal.
- c) javítja a kedélyállapotot, 90%-kal csökkenti a szívinfarktus és a szélütés kockázatát.
- d) A kedélyállapotot javítja, étvágyat csinál.

4. Sorold fel, hogy milyen összetevőket tartalmaz az eredeti csokoládé! 5p

.....
.....
.....

5. Válaszolj a kérdésekre! 5p

a) Kik emelkedtek ki az étcsokoládé –készítésben?
.....
.....

b) Mit tartottak szem előtt a csokoládékészítés során?
.....
.....

6. Karikázd be az igaz állítások betűjelét! 5p

- a) A trinidadi kakaóbab cirtomos.
- b) Az ecuadori kakaóbab kávéízű.
- c) A venezuelai kakaóbab aromás.
- d) A ceyloni kakaóbab kellemes üde illatú.

C. Szövegalkotási feladat (összesen 10 pont)

Érvelj a csokoládéfogyasztás mellett! Érveidben csak a szövegben szereplő információkat, példákat használd! Írj legalább 8-10 mondatot!

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

D. Matematikai alapkompenciákat mérő feladat (összesen 30 pont)

1. Egy gyárban egy adag csokoládé készítéséhez 1251 kg kakaót, 918 kg tejpport és 512 kg cukrot használnak fel. Eldöntik, hogy megváltoztatják a receptet a következőképpen: a kakó mennyiségét növelik 125 kg-mal, a cukor mennyiségét csökkentik 53 kg-mal. Hány kg csokoládé készül az eredeti illetve a megváltoztatott recept szerint? - 15 pont

2. Péternek négy különböző színű (kék, sárga, piros és zöld) és méretű labdája van. A labdákat nagyság szerint növekvő sorrendbe rendezi. Sárinak a következőket árulja el:

- A piros labda a kék labda mellett van.
- A kék labda kisebb, mint a sárga.
- A zöld labda a sor egyik szélén van.
- A sárga labda egyik szomszédja a kék labda.

Sári kitalálta a labdák sorrendjét. Hogyan gondolkodott és mi a sorrend ? – **15 pont**